

Monumentnummer*: 516930

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 19 september 2000
Kadaster deel/nr 82971/24

Woonplaats*	Gemeente*		Provincie*				
Arnhem	Arnhem		Gelderland				
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Prins Hendrikstraat	15			6828 GN	Arnhem		
Prins Hendrikstraat	17			6828 GN	Arnhem		
Prins Hendrikstraat	19			6828 GN	Arnhem		
Prins Hendrikstraat	21			6828 GN	Arnhem		
Prins Hendrikstraat	23			6828 GN	Arnhem		
Prins Hendrikstraat	25			6828 GN	Arnhem		
Prins Hendrikstraat	27			6828 GN	Arnhem		
Prins Hendrikstraat	29			6828 GN	Arnhem		

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Arnhem	Q	7248	A1	
Arnhem	Q	7249	A1	
Arnhem	Q	7249	A2	
Arnhem	Q	7447	A1	
Arnhem	Q	7598	A2	
Arnhem	Q	7248	A2	
Arnhem	Q	7598	A1	
Arnhem	Q	7447	A2	

Omschrijving**

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Inleiding

Rij van vier aaneengebouwde HERENHUIZEN (beneden- en bovenwoningen) met HEKKEN, omstreeks 1890 gebouwd in de stijl van het eclecticisme met neorenaissance-invloeden.

Deze reeks herenhuizen bevindt zich in het Spijkerkwartier ten oosten van het Arnhemse centrum, en is gesitueerd in de rooilijn van de aaneengesloten oostelijke straatwand van de Prins Hendrikstraat. Het Spijkerkwartier is een grotendeels in het laatste kwart van de 19de eeuw aangelegde woonwijk, waarvan het zuidelijk deel voornamelijk met herenhuizen is bebouwd. De Prins Hendrikstraat is na verkoop van het landgoed aan de gemeente Arnhem in 1878 aangelegd en vervolgens door particulieren bebouwd. De ondiepe voortuinen worden aan de straatzijde afgesloten door eenvoudige smeedijzeren HEKKEN.

Omschrijving

Vier tweebeukige HERENHUIZEN van drie bouwlagen, een souterrain en een zolderverdieping op rechthoekig grondplan. De smalle beuken van de huizen hebben aan de voorzijde een portiek met telkens twee gekoppelde ingangen, en aan de achterzijde een uitbouw die zich tweemaal verjongt: eenmaal ter hoogte van de eerste verdiepingvloer en eenmaal ter hoogte van de tweede verdiepingvloer. De brede beuken hebben tussen deze uitbouwen houten serres over twee bouwlagen.

De bakstenen gevels zijn in kruisverband gemetseld. De vier huizen hebben elk afzonderlijk een zadeldak met de nok loodrecht op de voorgevel en een schildeind aan de voorzijde. In elk der schildeinden is een plat gedekte houten dakkapel geplaatst (getoogd stolpraam tussen pilasters met verdiepte velden). De daken zijn voor zover zichtbaar belegd met gesmoorde pannen (gegolfd en plat). Het dakoverstek aan de achterzijde rust op klossen. De VOORGEVEL wordt horizontaal geleed door een geblokt gepleisterde souterrainverdieping, cordonlijsten, speklagen en een afsluitend hoofdgstel. Het hoofdgstel van de huizen 15;17 en 27;29 bestaat uit geprofileerde architraaf, een fries met verdiepte velden en een geprofileerde kroonlijst. Het hoofdgstel van de huizen 19;21 en 23;25 bestaat uit een geprofileerde architraaf, een bakstenen fries met verdiepte velden (enkele gepleisterde diamantkoppen) en een geprofileerde kroonlijst op consoles. De rechthoekige verdiepte velden onder de vensters en de boogvelden boven de vensters zijn gevuld met metselmozaïek waarin patronen en ornamenten zijn aangebracht in wit pleisterwerk.

De identiek uitgevoerde huizen 15;17 en 27;29 hebben in de souterrainverdieping twee rechthoekige vensters met stolpramen, en rechts een ingang onder de trap naar de eerste bouwlaag. Deze trap tussen hoog opgemetselde bomen (gedeeltelijk van hardsteen) leidt naar een segmentboogvormig afgesloten portiek in de eerste bouwlaag. Het portiek bezit een hardstenen vloer, dorpel en neuten, deels betegelde zijwanden, en twee gekoppelde ingangen met bovenlichten aan weerszijden van een bewerkte tussenstijl. De rijk bewerkte paneeldeuren met opgelegde velden, lijsten, pilasters en een getoogd kijkraam zijn gedeeltelijk gewijzigd. Links van het portiek bevinden zich twee hoge vensters met afgeschuinde bovenhoeken, waarin enkelruits onderramen en bovenlichten. De eerste bouwlaag is geblokt en ruw gepleisterd. De sluitstenen boven de ontlastingsbogen zijn voorzien van langgerekte diamantkoppen. De tweede bouwlaag heeft in het midden een op geprofileerde consoles rustend balkon met smeedijzeren hek en houten hoekposten en handlijst. De dubbele balkondeur met bovenlicht heeft aan weerszijden een rechthoekig venster met enkelruits schuifraam en bovenlicht. De ontlastingsbogen met afgeschuinde hoeken zijn voorzien van gepleisterde geboorte- en sluitstenen (druiventrosjes). De speklagen zijn aansluitend op de muuropeningen voorzien van opgelegde rechthoekige velden. De derde bouwlaag bezit drie rechthoekige vensters met stolpramen. De anderhalf steense segmentbogen hebben gepleisterde sluitstenen met elk een druiventrosje.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De identiek uitgevoerde en aan elkaar grenzende huizen 19;21 en 23;25 hebben in de souterrainverdieping twee getoogde vensters met stolpramen, en rechts een ingang onder de trap naar de eerste bouwlaag. Deze trap tussen hoog opgemetselde bomen (gedeeltelijk van hardsteen) leidt naar een segmentboogvormig afgesloten portiek in de eerste bouwlaag. Het portiek bezit een hardstenen vloer, dorpel en neuten, deels betegelde zijwanden, en twee gekoppelde ingangen met getoogde bovenlichten aan weerszijden van een bewerkte tussenstijl. De rijk bewerkte paneeldeuren met opgelegde velden, lijsten, pilasters en een kijkraam met schouderboog zijn bij enkele huizen licht gewijzigd. Links van het portiek bevinden zich twee getoogde vensters, waarin enkelruits schuiframen en bovenlichten. De speklagen zijn aansluitend op de muuropeningen voorzien van diamantkoppen. De tweede bouwlaag bezit in het midden van beide huizen een op geprofileerde consoles rustend balkon met smeedijzeren hek. De dubbele balkondeur met bovenlicht heeft aan weerszijden een rechthoekig venster met enkelruits schuifraam en bovenlicht. De speklagen zijn tussen de muuropeningen voorzien van een halve bol. De derde bouwlaag bezit in beide huizen drie rechthoekige vensters met stolpramen. De ontlastingsbogen van de uitgespaarde muuropeningen variëren van segmentbogen in de eerste bouwlaag, architraafjes met blinde korfbogen in de tweede bouwlaag en blinde getoogde hanekammen in de derde bouwlaag. Alle ontlastingsbogen zijn voorzien van een sluitsteen met een hoofd; vrouwehoofden in de middelste vensteras van de huizen en overigens bebaarde mannehoofden. Eenvoudige houten trappen leiden vanuit de ommuurde achtertuinen naar een bewerkte houten serre in de eerste bouwlaag (deur met bovenlicht en groot vierruits stolpraam met bovenlicht). Deze serre is doorgetrokken over de tweede bouwlaag en bezit aldaar een dubbele schuifdeur met frans balkon tussen zij- en bovenlichten. Bij enkele huizen is de oorspronkelijke roedenverdeling en de sierlijk bewerkte druiplijst bewaard gebleven. De gemetselde uitbouwen bezitten overwegend rechthoekige vensters met (T-)schuiframen en bovenlichten (in de tweede bouwlaag per twee gekoppeld). De derde bouwlaag heeft per huis twee rechthoekige vensters met stolpramen. De zolderverdieping heeft in elke topgevel een rechthoekig venster met stolpraam. Alle muuropeningen in de achtergevel worden afgesloten door rechte strekken. De RUIMTELIJKE STRUCTUUR van de tweebeukige benedenwoningen bestaat uit gangen, vestibule, trappenhuis, toilet en kabinetten in de rechter beuk, en oorspronkelijke keuken (souterrain) en kamers en suite met serre in de linker beuk. De woningen bezitten een aantal oorspronkelijke INTERIEURELEMENTEN, zoals een schouwbank en vitrinekast in de souterrain-keuken; diverse paneeldeuren met geprofileerde omlijstingen; kamers en suite met stucplafond, zwart marmeren schouwen en schuifdeuren; gestucte wanden en plafond, wit marmeren vloer en plinten, een tochtdeur met kalf (diamantkoppen) en bovenlicht (gebogen roeden) in de vestibule.

De RUIMTELIJKE STRUCTUUR van de tweebeukige bovenwoningen bestaat uit een trappenhuis met gangen, toilet, keuken en kabinet in de rechter beuk, en kamers en suite met serre (tweede bouwlaag) en een voor- en achterkamer met verbindingsdeur en kastenwand (derde bouwlaag) in de linker beuk. De woningen bezitten een aantal oorspronkelijke INTERIEURELEMENTEN, zoals stucplafonds en zwart marmeren schouwen in de kamers en suite en diverse paneeldeuren met geprofileerde omlijstingen.

Waardering

Rij van vier HERENHUIZEN met HEKKEN uit ca 1890.

- Van architectuurhistorische waarde als goed voorbeeld in opzet en detaillering van een laat negentiende eeuwse rij aanzienlijke woonhuizen in eclectische stijl met neorenaissance-invloeden. Het object valt op door hoogwaardige esthetische kwaliteiten van met name het voorgevel-ontwerp, dat wordt gekenmerkt door gevarieerd materiaalgebruik en overvloedige, zeer rijke ornamentiek. Het object is gaaf qua hoofdvorm, detaillering en ruimtelijke structuur. De identiek opgezette woningen bezitten waardevolle interieurelementen, zoals stucplafonds, marmeren schouwen en vloeren, paneel- en schuifdeuren (de oorspronkelijke situatie is niet in alle woningen even gaaf behouden).

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- Van stedenbouwkundige waarde als essentieel onderdeel van het laat-negentiende eeuwse, met herenhuizen in historiserende bouwstijlen bebouwde Spijkerkwartier dat zich ter plaatse van het vroegere landgoed Geldersch Spijker bevindt. Het object heeft ensemblewaarde in relatie met de relatief gave negentiende eeuwse bebouwing en aanleg van de Prins Hendrikstraat, en valt in dit straatbeeld op vanwege de uitermate rijke detaillering.

- Van cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van de laat-negentiende eeuwse particuliere woningbouw, die zich kenmerkt door een traditionele tweebeukige opzet met beneden- en bovenwoningen, een representatieve voorgevel in historiserende stijl en toepassing van industrieel vervaardigde ornamenten in het in- en exterieur. Als zodanig is het object gaaf bewaard gebleven.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis